



**Република Србија**  
**ВРХОВНИ СУД**  
**Рев 12142/2023**  
**27.09.2023. године**  
**Београд**

### **У ИМЕ НАРОДА**

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Сњежана Пећанац, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Татјана Васовић, адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 278/22 од 16.06.2022. године, у седници већа одржаној 27.09.2023. године, донео је

### **ПРЕСУДУ**

**ОДБИЈА СЕ** као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 278/22 од 16.06.2022. године.

**ОДБИЈА СЕ** захтев тужиље за накнаду трошкова одговора на ревизију.

### **Образложење**

Пресудом Основног суда у Смедереву П2 514/2021 од 21.09.2021. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име законског издржавања месечно плаћа по 8.000,00 динара од 01. до 05. дана у месецу за текући месец, почев од 21.09.2021. године као дана доношења пресуде, док за то постоје законски услови, и да тужиљи у року од 15 дана од пријема пресуде исплати све доспеле а неисплаћене рате издржавања од по 8.000,00 динара за сваки месец од подношења тужбе 11.08.2020. године до 21.09.2021. године. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 278/22 од 16.06.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке и то само у погледу трајања обавезе издржавања, тако да обавеза туженог да издржава тужиљу траје најдуже пет година од дана правноснажности пресуде о разводу брака, док је у преосталом делу става првог и другог изреке пресуда потврђена, а жалбе паричних странака одбијене као неосноване. Ставом другим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужилца је поднела одговор на ревизију.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), Врховни суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Указивање туженог на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП је неосновано, јер у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона. Ревизијски наводи којима се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП нису били предмет оцене овог суда, с обзиром на то да се ради о повредама које се не могу сматрати ревизијским разлогом, у смислу одредбе члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су биле у браку од 06.08.2005. године до 24.12.2020. године, а брак је разведен пресудом Основног суда у Смедереву П2 349/20. Парничне странке су пензионери, немају заједничку децу, тужени остварује на пензију у месечном износу од 46.560,65 динара, а тужилца у износу од 15.113,01 динара. Тужилца је рођена ... године и из првог брака има сина и ћерку. Тужилца нема своју имовину нити додатне приходе, а деца нису у могућности да је издржавају, јер имају своје породице. У време закључења брака са туженим, тужилца је била запослена као ... у ..., где је након неког времена дала отказ, тренутно живи у изнајмљеном стану који плаћа 50 евра месечно заједно са режијским трошковима, срчани је болесник и има проблеме са меморијом. Тужени је рођен ... године, власник је двоспратне куће, функционално опремљене, поседује плац од 5 ари са шупом и гаражом, из претходног брака има сина са којим није у контакту и ћерку са којом је у добрим односима, али која није у прилици да му финансијски помаже. Болује од дијабетеса, астме, костобоље и депресије и има месечне издатке за лекове, храну, услуге других лица и одржавање куће.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је обавезао туженог да доприноси издржавању тужилце сходно члану 151. став 1. Породичног закона имајући у виду да тужилца не може да оствари средства довољна за издржавање, а да наведена обавеза неће представљати очигледну неправду за туженог у смислу одредаба Породичног закона, јер тужени, иако је болестан и неспособан за рад, има троструко већа месечна примања у односу на тужилцу.

Другостепени суд је оценио да је правилно првостепени суд применио материјално право када је обавезао туженог да доприноси издржавању тужилце, али је због погрешне примене материјалног права преиначио првостепену пресуду у погледу одлуке о трајању обавезе издржавања и одлучио да обавеза туженог да издржава тужилцу траје најдуже пет година од дана правноснажности пресуде о разводу брака, сходно члану 163. став 3. Породичног закона.

По оцени ревизијског суда, правилно су нижестепени судови су закључили да су у овом случају испуњени кумулативно постављени услови из члана 151. став 1. и 3. Породичног закона за утврђивање обавезе туженог да доприноси издржавању тужиље, у месечном износу од 8.000,00 динара.

Чланом 151. став 1. Породичног закона, прописано је да супружник који нема довољно средстава за издржавање, а неспособан је за рад или је незапослен, има право на издржавање од другог супружника сразмерно његовим могућностима, док је ставом 3. овог члана прописано да нема право на издржавање супружник ако би прихватање његовог захтева за издржавање представљало очигледну неправду за другог супружника.

Супротно ревизијским наводима, испуњени су услови из члана 151. став 1. и 3. и члана 160. Породичног закона, који се у конкретном случају тичу услова и висине супружничког издржавања. Сагласно наведеном, правилно је становиште нижестепених судова да тужиља има право на супружничко издржавање, те да прихватање њеног захтева за издржавање по престанку дугогодишње брачне заједнице са туженим не представља очигледну неправду за туженог. Супружничко издржавање се досуђује сразмерно могућностима дужника издржавања, и према потребама повериоца издржавања, те се у обзир узимају и друге околности од значаја за одређивање издржавања, као и године живота, стање здравља, образовање, имовина. У питању је критеријум за одређивање издржавања по чл. 160. ст. 2. Породичног закона. Тужиља је пензионер са озбиљним здравственим проблемима и као лице са ниским примањима (15.113,01 динара) и трошковима за лекове и месечну станарину нема довољно средстава за издржавање. Тужилац је власник куће у којој живи и остварује пензију у троструко већем износу од тужиље (46.560,65 динара). Следом наведеног, правилно су нижестепени судови закључили да је тужени (иако угроженог здравственог стања) у могућности да издржава тужиљу која је пензионер и нема могућности запослења, са износом од 8.000,00 динара месечно, ценећи све околности конкретног случаја у смислу наведене одредбе Породичног закона. При одлучивању о висини износа за супружничко издржавање нижестепени судови су правилно оценили материјалне прилике парничних странака, због чега су неосновани наводи ревизије којима се указује да приликом одређивања висине издржавања, нису узети у обзир потребе повериоца и могућности дужника издржавања, у смислу члана 160. и 162. Породичног закона.

Претежни део навода туженог у ревизији односи се на чињенично стање које по његовом мишљењу није правилно или потпуно утврђено у спроведеном поступку. Ови наводи ревизије не могу бити ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. ЗПП, ни са изузетком да се у смислу члана 403. став 2. овог закона ради о ревизији изјављеној у породичном спору за издржавање. Чињенични наводи туженог не доводе у сумњу правилност примењеног материјалног права садржаног у одредбама Породичног закона које су нижестепени судови правилно применили, налазећи да прихватање тужиљиног захтева за супружничко издржавање не представља очигледну неправду за туженог, па нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

На основу члана 414. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Применом члана 165. става 1. у вези члана 154. став 1. ЗПП, Врховни суд је одбио захтев тужиље за накнаду трошкова одговора на ревизију, јер то нису трошкови потребни за вођење ове парнице, па је одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија  
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка  
Заменик управитеља писарнице  
Миланка Ранковић